

Notitie bodemfunctieklassenkaart

Gemeente Bladel

Notitie bodemfunctieklassenkaart

Gemeente Bladel

In opdracht van	Gemeente Bladel
Opgesteld door	SRE Milieudienst, afdeling gemeenten
Auteur	F. Lathouwers
Projectnummer	480676
Datum	8 februari 2012
Status	Definitief (vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van Bladel op 26 juni 2012)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Betekenis bodemfunctiekaart	2
3. Bodemfunctiekaart gemeente Bladel	3
4. Gebruik van de kaart	5
4.1. Algemeen	5
4.2. Tweeledige toets en standstill op klassenniveau	5
4.3. Toepassingseis	5
4.4. Milieuhygiënische verklaring	6

Bijlagen

1. Bodemfunctiekaart

1. Inleiding

Op 1 juli 2008 is het Besluit bodemkwaliteit in werking getreden. Dit besluit bevat een nieuw beleidskader voor het toepassen van grond en baggerspecie. Er is onder meer opgenomen dat gemeenten binnen een half jaar na inwerkingtreding van het besluit bodemfunctieklassen moeten vastleggen op een kaart.

In dit kader heeft de gemeente Bladel, in samenwerking met de SRE Milieudienst, voor haar grondgebied een bodemfunctieklassenkaart opgesteld.

In deze notitie wordt aangegeven hoe de kaart tot stand is gekomen, welke keuzes hierbij zijn gemaakt en hoe de kaart kan worden toegepast.

2. Betekenis bodemfunctiekaart

Een bodemfunctiekaart is nodig om in het generieke beleid te bepalen aan welke bodemfunctieklasse de kwaliteit van toe te passen grond (of baggerspecie) moet worden getoetst.

Op de kaart wordt de ligging aangegeven van gebieden met de bodemfunctieklassen wonen, industrie en overige gebieden (landbouw en natuur). Als een gemeente geen bodemfunctiekaart heeft opgesteld is alleen toepassing toegestaan van grond met een kwaliteit die voldoet aan de Achtergrondwaarde 2000 (AW-2000).

Daarnaast kan een gemeente formeel aansprakelijk worden gehouden bij schade als gevolg van het niet opstellen van een bodemfunctiekaart. Derden zijn dan namelijk verplicht grond toe te passen die voldoet aan de AW-2000 terwijl op basis van de functie en kwaliteit wellicht ook grond met een slechtere kwaliteit mag worden toegepast. Derden kunnen een gemeente voor de meerkosten aansprakelijk stellen.

3. Bodemfunctiekaart gemeente Bladel

Aan de hand van het actuele bodemgebruik en de bestemmingsplankaarten is het grondgebied van de gemeente Bladel in functieklassen ingedeeld. De uiteindelijke bodemfunctieklassering van een zone is afhankelijk van de mate van variatie en versnippering van de bodemfuncties binnen de zone. Bij meerdere bodemfuncties in een zone is de bodemfunctieklassering afhankelijk gemaakt van het meest gevoelige bodemgebruik binnen de zone. Echter, indien in een bodem-kwaliteitszone grootschalige bedrijfs- en industrieterreinen, parken, moestuincomplexen etc. voorkomen, zijn de zones verder opgesplitst in verschillende bodemfunctieklassen.

Opgemerkt wordt dat voor bodem onder oppervlaktewater geen bodemfunctieklassen zijn afgeleid. De bodem onder oppervlaktewater valt in feite geheel buiten de bodemfunctiekaart. Dit geldt zowel voor de grote wateren zoals de Groote Beerze, Raamloop, Panneven, het Kroonven en de recreatieplassen, die afzonderlijk op de kaart zijn aangeduid, als voor de kleine wateren die niet als zodanig op de kaart staan aangegeven.

Voor de gemeente Bladel zijn verder nog zijn de volgende specifieke keuzes gemaakt:

- aan de volgende gebiedsdelen is de functieklassering industrie toegekend:
 - alle verharde wegen + bijbehorende bermen (tot een maximum van 10 meter vanaf de rand van de verharding);
 - parkeerterreinen voor zover deze zijn benoemd in bestemmingsplan;
 - industrieterrein De Sleutel te Bladel;
 - industrieterrein Beemd te Bladel;
 - industrieterrein Leemskuil te Bladel;
 - toekomstig industrieterrein Kempisch Bedrijven Park te Hapert.

- aan de volgende gebiedsdelen is de functieklassering wonen toegekend:
 - agrarische bouwblokken, gelegen in het buitengebied;
 - sportpark De Smagtenbocht te Bladel;
 - sportpark De Lemelvelden te Hapert;
 - sportpark de Roetwijer te Hoogeloon;
 - sportpark de Smeel te Casteren;
 - sportpark de Groesbocht te Netersel
 - Bungalowpark het Vennenbos te Hapert;
 - Camping de Achterste Hoef te Bladel;
 - Recreatiegebied de Tipmast in Bladel
 - Landgoed de Biestheuvel in Hoogeloon;
 - Camping de Couwenberg in Netersel.

- aan de volgende gebiedsdelen is de functieklassering landbouw/natuur toegekend:
 - volkstuinen

Deze werkwijze heeft voor de gemeente Bladel geresulteerd in de bodemfunctiekaart die als bijlage aan deze notitie is toegevoegd. Bij deze kaart gelden de volgende kanttekeningen en aanvullingen:

- Om praktische redenen zijn de agrarische bouwblokken in het buitengebied niet afzonderlijk op de kaart ingekleurd (maar staan aangeduid als “landbouw en natuur”). Ze hebben echter wel degelijk de functie “wonen”. In voorkomende gevallen kan de gemeente, als bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit, uitsluitel geven over de te hanteren bodemfunctieklassen. Hetzelfde is van toepassing op woonwagenlocaties in het buitengebied.
- De verharde wegen (en bermen), de spoorzone en de parkeerplaatsen (voor zover aangewezen in het bestemmingplan) zijn niet afzonderlijk op de kaart ingekleurd. In voorkomende situaties echter moet voor de bodem in deze gebiedsdelen de functieklassen industrie worden gehanteerd (onderhavige notitie is in deze leidend).

4. Gebruik van de kaart

4.1. Algemeen

Zolang de gemeente Bladel gebruik maakt van het overgangsrecht is het gebruik van de bodemfunctiekaart alleen van toepassing op aspecten die niet zijn opgenomen in het bestaande bodembeheerplan. Over het algemeen betekent dit dat onderstaande gebruiksregels voornamelijk alleen betrekking hebben op de toetsing van kwaliteitsgegevens van nieuwe stoffen.

Zodra de gemeente geen gebruik meer maakt van het overgangsbeleid zijn onverkort de onderstaande gebruiksregels van toepassing. Dit zal zijn op het moment dat de gemeente een nieuwe bodemkwaliteitskaart heeft vastgesteld, maar in ieder geval in 2013 wanneer de overgangstermijn is verstreken.

4.2. Tweeledige toets en standstill op klasseniveau

Binnen het Besluit bodemkwaliteit moet voor het toepassen van grond of baggerspecie een dubbele toets worden uitgevoerd. Dit houdt in dat zowel getoetst moet worden aan de kwaliteit als aan de functie van de ontvangende bodem.

Daarnaast is in het generieke kader sprake van standstill op klasseniveau. Dit houdt in dat er getoetst wordt aan een kwaliteitsklasse en niet aan de concentraties van individuele stoffen.

Een partij grond of bagger mag alleen op een bepaalde locatie worden toegepast als de kwaliteitsklasse van de toe te passen partij voldoet aan de toepassingseis van deze locatie.

4.3. Toepassingseis

De toepassingseis volgt uit de combinatie van de functieklassen (welke is af te leiden uit de kaart) en de kwaliteitsklasse van de ontvangende bodem, waarbij de strengste eis geldt. Dit is weergegeven in onderstaande tabel:

Tabel: Toepassingseisen

Functieklasse ontvangende bodem	Kwaliteitsklasse ontvangende bodem		
	Achtergrondwaarden	Wonen	Industrie
Achtergrondwaarden	Achtergrondwaarden	Achtergrondwaarden	Achtergrondwaarden
Wonen	Achtergrondwaarden	Wonen	Wonen
Industrie	Achtergrondwaarden	Wonen	Industrie

Voorbeeld: als de bodemfunctieklasse van de ontvangende bodem industrie betreft en de kwaliteitsklasse is wonen (= de actuele kwaliteit), moet de toe te passen grond aan de kwaliteitsklasse wonen voldoen, zijnde de strengste eis.

4.4. Milieuhygiënische verklaring

Om de kwaliteitsklasse van de ontvangende bodem en toe te passen partij te kunnen vaststellen is een bewijsmiddel nodig, de zogenaamde milieuhygiënische verklaring. Binnen het Besluit worden vijf typen van milieuhygiënische verklaringen onderscheiden:

- partijkeuring;
- erkende kwaliteitsverklaring;
- fabrikant-eigenverklaring;
- (water)bodemonderzoek;
- (water)bodemkwaliteitskaart.

In de praktijk zullen vooral de partijkeuring en het bodemonderzoek als bewijsmiddel gehanteerd worden. Hierbij dient te worden opgemerkt dat voor het vaststellen van de kwaliteit van een toe te passen partij grond strengere eisen worden gesteld aan de bewijslast dan voor het vaststellen van de kwaliteit van ontvangende bodem.

Voor een toe te passen partij kunnen alleen onderzoeksstrategieën uit de NEN5740 worden gehanteerd die uitgaan van een monsternamen-intensiteit die in een zelfde orde van grootte ligt als bij een partijkeuring:

- onderzoeksstrategie voor de toetsing of sprake is van schone bodem (in de richtlijn NEN 5740 wordt deze strategie aangeduid met de code TOETS-S);
- onderzoeksstrategie voor de toetsing of sprake is van schone bodem op grootschalige locaties (TOETS-S-GR);
- onderzoeksstrategie voor de partijkeuring van niet-schone grond uit diffuus belast gebied met een heterogene verdeling van de verontreinigende stof (KEU-I-HE).

Voor het vaststellen van de kwaliteit van de ontvangende bodem zijn aanvullend de volgende strategieën uit de NEN 5740, als milieuhygiënische verklaring toegestaan:

- onderzoeksstrategie voor een onverdachte locatie (ONV);
- onderzoeksstrategie voor een grootschalig onverdachte locatie (ONV-GR);
- onderzoeksstrategie bij een onbekende bodembelasting (ONB).

Voor een verdere toelichting op de toetsing en de wijze waarop bodemkwaliteitsklassen worden vastgesteld wordt verwezen naar de Handreiking Besluit bodemkwaliteit (Hoofdstuk 5: Normstelling en toetsingskaders voor grond en baggerspecie). Deze handreiking is te vinden op de website van SenterNovem/Bodem+: www.bodemplus.nl.